

Sygn. akt IV CO 119/20

POSTANOWIENIE

Dnia 10 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 sierpnia 2020 r.,
na skutek przedstawienia Sądu Apelacyjnego w [...].
z postanowieniem z dnia 31 marca 2020 r., sygn. [...]
w przedmiocie przekazania innemu sądowi równorzędnemu
sprawy sygn. [...] Sądu Okręgowego w G.
z powództwa W. P.
przeciwko A. Ł. – K., M. M., L. I.
i M. P.
o zapłatę,

zwraca akta Sądowi Apelacyjnemu w [...].

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 marca 2020 r Sąd Apelacyjny w [...].
na podstawie art. 48¹ k.p.c. zwrócił się do Sądu Najwyższego o wyznaczenie
innego sądu równorzędnego do rozpoznania sprawy [...] obejmującej wniosek
powoda W.P. o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Okręgowego w G. i
wszystkich sędziów Sądu Apelacyjnego w [...]. od rozpoznania sprawy [...] z
powództwa W. P. przeciwko A. Ł.-K., M. M., L. I. i M. P. o zapłatę.

Po pierwsze należy wskazać, że wniosek powoda jest dotknięty brakami
formalnymi, które powinny być przedmiotem postępowania naprawczego

zgodnie z art. 130 § 1 k.p.c. Art. 49 i nast. k.p.c. nie przewidują wyłączenia całego sądu jako organu władzy publicznej. Wniosek o wyłączenie sędziego musi nie tylko określać osobę (tożsamość) sędziego, którego dotyczy, ale także wskazywać zindywidualizowane przyczyny jego wyłączenia. Gdy wniosek dotyczy większej liczby sędziów (wszystkich sędziów pełniących urząd w danym sądzie), to wszyscy oni muszą być oznaczeni przez wnioskującą stronę przez wskazanie imion i nazwisk, a przyczyny wyłączenia powinny być odniesione do każdego z nich odrębnie. Braki lub niedokładności w tym zakresie uniemożliwiają nadanie wnioskowi właściwego biegu, co oznacza, że zachodzi podstawa do wszczęcia postępowania naprawczego przewidzianego w art. 130 k.p.c., które przeprowadza sąd (przewodniczący), w którym sprawa się toczy (zob. m.in postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r., III CO 2/04, OSNC 2004 Nr 12, poz. 207, z dnia 11 lutego 2005 r., III CO 14/04, nie publ. i z dnia 5 sierpnia 2015 r., III SO 4/15, nie publ.).

Powód składając wniosek o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Okręgowego w G. i Sądu Apelacyjnego w [...]. wprawdzie oznaczył ich imiennie, nie zindywidualizował jednak przyczyn wyłączenia odnoszących się do konkretnych sędziów ani we wniosku o wyłączenie zawartym w pozwie z dnia 4 marca 2019 r. ani w piśmie z dnia 12 marca 2019 r. (k. 143 akt), w którym ponowił wniosek. Stwierdził jedynie, że potrzeba wystąpienia z wnioskiem wynikała z charakteru sprawy, ponieważ pozwanymi w sprawie są sędzia Sądu Okręgowego w G. A. Ł.-K. i sędzia Sądu Apelacyjnego w [...]. M. M. będący jednocześnie zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego. W jego ocenie, sytuacja ta nie pozwala na zachowanie obiektywizmu i bezstronności w ocenie zasadności jego pozwu, a jego sprawa nie powinna być rozpoznawana przez żaden z tych Sądów.

Po drugie należy podnieść, że ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 ze zm.) wprowadzony został - z dniem 7 listopada 2019 r. - przepis art. 48¹ k.p.c., przewidujący, że w przypadku wyłączenia sędziego na podstawie art. 48 § 1 pkt 1-4 k.p.c. sąd występuje do sądu nad nim przełożonego o wyznaczenie innego sądu do rozpoznania sprawy, a sąd przełożony wyznacza inny równorzędny sąd. Przepis ten ma zastosowanie w niniejszej sprawie ze względu na treść art. 9 ust. 2

ustawy nowelizującej. Pozwaną w niniejszej sprawie jest sędzia Sądu Okręgowego w G. A. Ł.-K., a zatem stosownie do tego przepisu to Sąd Okręgowy w G., do którego wniesiony został pozew W. P., po stwierdzeniu, że zachodzi wobec niej przyczyna wyłączenia, o której mowa w art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c., powinien wystąpić do Sądu Apelacyjnego w [...]. jako sądu nad nim przełożonego z wnioskiem o wyznaczenie innego równorzędnego sądu, a sąd Apelacyjny powinien wyznaczyć inny sąd okręgowy do rozpoznania sprawy z powództwa W. P. Nie stoi temu na przeszkodzie zbiorczy wniosek W. P. o wyłączenie sędziów SO i SA, obarczony wskazanymi wyżej nieusuniętymi brakami, albowiem fakt wyłączenia pozwanej wynika wprost z przepisów ustawy (iudex inhabilis), zaś czynność, o której mowa w art.48¹ k.p.c., sąd podejmuje z urzędu bez względu na wniosek stron.

W tej sytuacji orzeczono, jak w sentencji.

jw